

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

Östra **Itä UUSIMAA**
NYLAND

Hyvinvointialue
Välfärdsområde

Sisällysluettelo

Johdanto

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet

Hyvinvointisuunnitelman laadinta

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma

Työikäisten hyvinvointisuunnitelma

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma

Johdanto 1/2

Valtuustokausittaiset hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen painopisteet ja tavoitteet määrittävät suunnan hyvinvointialueen yhteiselle ennaltaehkäisevälle työlle. Hyvinvointisuunnitelman avulla johdetaan, ohjataan ja kehitetään hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen työtä. Suunnitelman avulla varmistetaan toiminnan suunnitelmallisuus, tavoitteellisuus, pitkäjänteisyys ja yhteistyö eri toimijoiden välillä. Alueellisessa hyvinvointisuunnitelmassa määritellään, mitä Itä-Uudenmaan hyvinvointialue tekee yhdessä muiden toimijoiden kanssa asukkaiden hyvinvoinnin, terveyden ja arjen turvallisuuden edistämiseksi. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma myös täydentää ja tukee kuntien hyvinvointityötä alueillaan.

Hyvinvointisuunnitelman sisällöt perustuvat sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämislakiin ([612/2021, avautuu selaimessa](#)), lastensuojelu- ([417/2007, avautuu selaimessa](#)) ja vanhuspalvelulakiin ([980/2012, avautuu selaimessa](#)), ja lakiin ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä ([523/2015, avautuu selaimessa](#)). Lisäksi hyvinvointisuunnitelmaa ohjaavat hallitusohjelma sekä kansalliset suositukset, toimenpideohjelmat ja strategiat.

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma on yksi hyvinvointialueen strategiaa toimeenpanevista asiakirjoista. Hyvinvointialueen strategiassa tavoitteena on kehittää toimintaa ennaltaehkäisevämpään suuntaan sekä tavoitella toiminnalla vaikuttavuutta ja parhaita sekä näyttöön perustuvia toimintatapoja. Hyvinvointisuunnitelma rakennetaan valtuustokausittain ja sen lähtökohtana on tilasto- ja ilmiötietoon perustuva alueellinen laaja hyvinvointikertomus Itä-Uudenmaan asukkaiden hyvinvoinnista ja terveydestä sekä arjen turvallisuudesta.

Johdanto 2/2

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma vuosille 2026-2029 kokoaa yhteen alueellisen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman, työikäisten hyvinvointisuunnitelman ja ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelman. Liitteiksi lisätään alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma ja neuvolasuunnitelma. Hyvinvointisuunnitelman läpileikkaavia teemoja ovat ehkäisevä päihdetyö, esteettömyys, kulttuurihyvinvointi, terveelliset elintavat ja turvallisuus. Hyvinvointialueen tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelman (2025-2026) mukaan hyvinvointialueella on keskeinen tehtävä turvata alueensa ihmisten yhdenvertaisuus ja huolehtia siitä, että palvelut ovat saatavilla syrjimättömästi ja esteettömästi. Kielletyt syrjintäperusteet ovat ikä, alkuperä, kansalaisuus, kieli, uskonto, vakaumus, mielipide, poliittinen toiminta, ammattiyhdistystoiminta, perhesuhteet, terveydentila, vammaisuus, seksuaalinen suuntautuminen tai muu henkilöön liittyvä syy. Itä-Uudenmaan hyvinvointisuunnitelma pyrkii edistämään kaikkien asukkaiden hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta myös yhdenvertaisuuden näkökulman huomioiden.

Useat suunnitelmaan kirjatusta toimenpiteistä eivät vaadi toteutuakseen ylimääräisiä resursseja, vaan kyse on enemmän yhteisen näkemyksen luomisesta, toimintamallien ja palvelupolkujen kehittämisestä, yhteisestä tekemisestä, uusien kumppanuuksien luomisesta sekä viestinnän, osaamisen ja johtamisen vahvistamisesta siten, että yhteisesti sovitut tavoitteet saavutetaan. Monessa tavoitekokonaisuudessa ovat mukana kunnat, erikoissairaanhoito (HUS), järjestöt ja muut yhteistyökumppanit.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman hyväksyy aluevaltuusto. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden ja toimenpiteiden etenemisestä raportoidaan lainsäädännön edellyttämällä tavalla aluevaltuustolle vuosittain. Alueellinen hyvinvointisuunnitelma ja vuosiraportit julkaistaan hyvinvointialueen [hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen verkkosivuilla \(avautuu selaimessa\)](#).

Alueellinen hyvinvointisuunnitelma 2026-2029

**Lasten ja nuorten
hyvinvointisuunnitelma**

**Työikäisten
hyvinvointisuunnitelma**

**Ikääntyneen väestön
hyvinvointisuunnitelma**

Ehkäisevä päihdetyö, esteettömyys, kulttuurihyvinvointi, terveelliset elintavat ja turvallisuus

Liite (erillinen dokumentti):
Alueellinen opiskeluhuollon
suunnitelma

Liite (erillinen dokumentti):
Alueellinen neuvolasuunnitelma

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet 1/2

Hyvinvointikertomus antaa tietopohjan hyvinvointisuunnitelman painopisteille sekä hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteille ja toimenpiteille.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen aluevaltuusto hyväksyi [Itä-Uudenmaan alueellisen laajan hyvinvointikertomuksen \(avautuu selaimessa\)](#) 20.5.2025.

Hyvinvointikertomus kertoo viime vuosien tilanteen siitä,

- miten Itä-Uudenmaan asukkaat voivat
- miten asukkaiden hyvinvointi on muuttunut
- mitä olemme tehneet asukkaiden hyvinvoinnin edistämiseksi.

HYTE-kerroin on päätetty ottaa myös yhdeksi hyvinvointisuunnitelman painopisteitä ohjaavaksi tekijäksi. HYTE-kerroin huomioidaan ensimmäisen kerran vuoden 2026 hyvinvointialueiden rahoituksen jaossa yhtenä perusteena hyvinvointialueiden sosiaali- ja terveydenhuollon tehtävien valtionrahoituksen määrälle. HYTE-kertoimen tarkoituksena on kannustaa ja tukea hyvinvointialueita toteuttamaan monipuolisia ja suunnitelmallisia toimia, jotka kohdistuisivat erityisesti kansansairauksien ehkäisyyn, ikääntyvän väestön toimintakyvyn edistämiseen ja tapaturmien vähentämiseen, syrjäytymisen ehkäisyyn sekä sosiaalisen hyvinvoinnin ja työllistymisen edistämiseen. HYTE-kerroin kannustaa huolehtimaan tarpeenmukaisesta ehkäisevästä työstä sosiaali- ja terveyspalveluissa.

Hyvinvointialueiden HYTE-kerroin

Prosessi-indikaattorit

- Lastenneuvolan terveystarkastuksista poisjääneiden tuen tarve
- Kouluterveydenhuollon terveystarkastuksista poisjääneiden tuen tarve
- Elintapaneuvonta tyypin 2 diabetesriskissä oleville
- MPR-rokotuskattavuus
- Alkoholinkäytön mini-interventio
- Työttömien terveystarkastukset

Tulosindikaattorit

- Vammojen ja myrkytysten johdosta aiheutuvat hoitojaksot
- Lonkkamurtumat yli 65-vuotiailla
- NEET-nuoret
- Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saavat
- Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat

Lähde: [Hyvinvointialueiden hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen kerroin \(avautuu selaimessa\)](#) (THL)

Hyvinvointisuunnitelman painopisteet 2/2

Itä-Uudenmaan asukkaille toteutetun asukaskyselyn tulokset on huomioitu myös alueellisen hyvinvointisuunnitelman painopisteiden ja tavoitteiden laadinnassa. Kesällä 2025 toteutetussa asukaskyselyssä itäuusimaalaisilta kysyttiin tärkeimmistä teemoista, joita heidän mielestään tulisi edistää hyvinvointialueen hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämistyössä.

Sekä alueellisen laajan hyvinvointikertomuksen, HYTE-kertoimen että asukaskyselyn antaman tiedon perusteella alueelliseen hyvinvointisuunnitelmaan valittiin asukkaiden hyvinvoinnin kannalta tärkeimmät teemat, joita pitäisi edistää vuosina 2026–2029. Nämä on nimetty suunnitelman **hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopisteiksi**:

Lasten ja nuorten hyvinvointi ja vanhemmuuden tukeminen

Työikäisen väestön hyvä työ- ja toimintakyky

Ikääntyneiden kotona asumisen ja turvallisen arjen tukeminen

Hyvinvointisuunnitelman laadinta 1/2

Hyvinvointisuunnitelman valmistelu käynnistyi keväällä 2025 laajan hyvinvointikertomuksen valmistumisen jälkeen. Hyvinvointikertomukseen kerätyn tilasto- ja ilmiötiedon pohjalta laadittiin kysely asukkaille, jossa he saivat mahdollisuuden kertoa, mitkä hyvinvointikertomuksen perusteella huolta aiheuttavat teemat ovat asukkaiden mielestä sellaisia, joihin tulisi erityisesti panostaa hyvinvointialueen hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyössä.

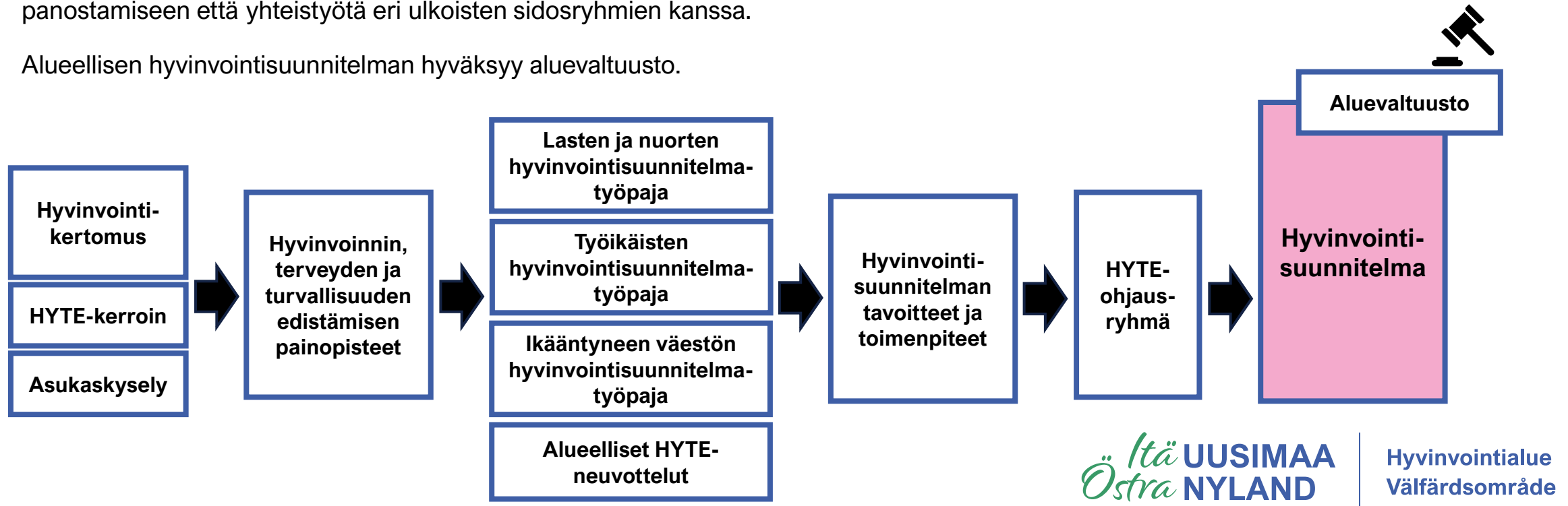
Syksyllä 2025 hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tiimissä tarkasteltiin hyvinvointikertomuksen tietoa vielä keväällä ilmestyneiden Terve Suomi –tutkimustulosten sekä syksyn kouluterveyskyselyiden tulosten osalta. Syksyllä 2025 saatiin myös uutta tietoa HYTE-kertoimen indikaattoreiden tilanteesta. Vuoden 2025 alueellisissa HYTE-neuvotteluissa päätettiin jatkaa alueellisessa HYTE-työssä mielen hyvinvoinnin ja liikunnallisen elämäntavan edistämisen teemoissa seuraavan valtuustokauden ajan ja vahvistaa yhteistyötä hyvinvointialueen, kuntien, HUS:n ja järjestöjen kesken.

Syyskuussa 2025 järjestettiin ikäryhmäkohtaiset hyvinvointisuunnitelmatyöpajat, joihin kutsuttiin osallistujia hyvinvointialueelta, kunnista, erikoissairaanhoidosta (HUS), järjestöistä ja vaikuttamistoimielimien edustajat. Hyvinvointisuunnitelmatyöpajoissa lähtökohtana olivat ikäryhmäkohtaiset hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen painopisteet. Työpajoissa valittiin ikäryhmäkohtaiset hyvinvoinnin, terveyden ja turvallisuuden edistämisen tavoitteet, keskusteltiin niiden saavuttamiseksi vaadittavista toimenpiteistä ja valittiin niistä tärkeimmät. Seurantamittarit laadittiin kuvaamaan tavoitteiden ja toimenpiteiden edistymisen tilannetta.

Hyvinvointisuunnitelman laadinta 2/2

HYTE-ohjausryhmä hyväksyi suunnitelman tavoitteet, toimenpiteet ja seurantamittarit, ja nimesi vastuutahot. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteita tullaan käymään säännöllisesti läpi konserni- ja strategiapalveluiden, sosiaali- ja terveystoimen ja pelastustoimen kanssa hyvinvointisuunnitelman voimassaolon ajan ja raportoidaan yhdessä tavoitteiden toteutumisesta. Hyvinvointisuunnitelman tavoitteiden toteutumiseen vaaditaan sekä sisäistä yhteistyötä ja sitoutumista ennaltaehkäisevään työhön panostamiseen että yhteistyötä eri ulkoisten sidosryhmien kanssa.

Alueellisen hyvinvointisuunnitelman hyväksyy aluevaltuusto.

Lasten ja nuorten hyvinvointi- suunnitelma

Painopiste:
Lasten ja nuorten hyvinvointi ja
vanhemmuuden tukeminen

Neljäsosa Itä-Uudenmaan väestöstä on alle 25-vuotiaita. Lapsiperheet saavat paljon kotiapua ja alueella toimii aktiivisia lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointia edistäviä järjestöjä.

Itä-Uudellamaalla asuu pienituloisia lapsiperheitä ja lapsuusajan haitalliset kokemukset ovat yleisiä. Myös lasten ja nuorten huolta herättävä päihteiden tai tupakka- ja nikotiinituotteiden käyttö tai rahapelaaminen ovat lisääntyneet.

Itä-Uudenmaan yläkouluikäisten tyttöjen fyysinen kunto on heikentynyt. Nuorten ahdistuneisuus on lisääntynyt edelleen ja yläkouluikäisistä tytöistä vain alle puolet on tyytyväinen elämäänsä. Itä-Uudenmaan 18–24-vuotiaista nuorista 18,9 % on syrjäytymisriskissä.

Lait, linjaukset, suositukset 1/2

Jokaisella hyvinvointialueella on velvollisuus laatia lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma oman järjestämistehtävänsä näkökulmasta.

Hyvinvointialueen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tulee sisältää tiedot:

- lasten ja nuorten kasvuoloista sekä hyvinvoinnin tilasta
- lasten ja nuorten hyvinvointia edistävistä sekä ongelmia ehkäisevistä toimista ja palveluista
- yhteistyön järjestämisestä eri viranomaisten sekä lapsille ja nuorille palveluja tuottavien yhteisöjen ja laitosten välillä ja
- suunnitelman toteuttamisesta ja seurannasta

Hyvinvointialueen lasten- ja nuorten hyvinvointisuunnitelman tulee lisäksi sisältää tiedot:

- lastensuojelun tarpeesta
- lastensuojeluun varattavista voimavaroista ja
- lastensuojelun palvelujärjestelmästä.

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelman liitteitä ovat alueellinen opiskeluhuollon suunnitelma ja neuvolasuunnitelma.

Lastensuojelulaki 12 § ([417/2007, avautuu selaimessa](#))

Lait, linjaukset, suositukset 2/2

Hyvinvointialueen tulee laatia alueellinen neuvolasuunnitelma valtuustokausittain hyvinvointialueen vastuulla olevien neuvolapalvelujen toteuttamiseksi. Suunnitelma hyväksytään hyvinvointialueen aluevaltuustossa. Alueellinen neuvolasuunnitelma tulee liittää lastensuojelulain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Terveystieteiden lain 15 § ([1326/2010, avautuu selaimessa](#))

Hyvinvointialueella tulee olla valtuustokausittainen alueellinen opiskeluhuoltosuunnitelma hyvinvointialueen vastuulla olevien opiskeluhuoltopalvelujen järjestämiseksi. Opiskeluhuoltosuunnitelma tulee liittää lastensuojelulain 12 §:n 3 momentissa tarkoitettuun alueelliseen lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelmaan.

Oppilas- ja opiskeluhuoltolaki 13 a § ([377/2022, avautuu selaimessa](#))

Tavoitteet ja toimenpiteet lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseksi

Tavoite	Toimenpide	Seuranta	Vastuutaho
Vanhemmuuden tukeminen	Vahvistetaan monialaista ja moniammatillista yhteistyötä	Hyvinvointialueen lasten, nuorten ja perheiden palvelut on kuvattu hyvinvointitarjottimelle	PTV-ylläpitäjät ja kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Kuvattu yhteistyörakenne varhaiskasvatuksen ja hyvinvointialueen lasten ja nuorten palveluiden välille	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosityksikköpäällikkö
		Monialaisten palvelutarpeen arviointien määrä ennalta sovitun seurantajakson aikana	Varhaisen tuen palveluiden palveluvastaava
	Vahvistetaan perhekeskustoimintaa	Kohtaamispaikkatoimintaa järjestetty yhdessä kuntatoimijoiden ja järjestöjen kanssa, kyllä/ei	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosityksikköpäällikkö
		Perhekeskuskoordinaatiosta vastaava henkilö nimetty, kyllä/ei	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosityksikköpäällikkö
	Kehitetään varhaisen vaiheen perhekeskustoiminnan neuvonta- ja ohjaustoimintaa	Perhekeskuksen neuvonnan ja ohjauksen palvelupolku kuvattu, kyllä/ei	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosityksikköpäällikkö ja palveluvastaavat

Tavoite	Toimenpide	Seuranta	Vastuutaho
Nuorten syrjäytymisen ehkäiseminen	Tunnistetaan alueelliset nuorten syrjäytymiselle altistavat tekijät ja syrjäytymistä ehkäisevä toiminta	Kaikissa lasten ja nuorten palveluiden toimintasuunnitelmissa on kuvattu nuorten syrjäytymisen ehkäisyn toimenpiteet osana omaa toimintaa, kyllä/ei	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palveluvastaavat
		Syrjäytymisen ehkäisy huomioitu läsnäolon tukemisen mallissa, kyllä/ei	Opiskeluhuollon palveluiden palveluvastaava
		Tuntee itsensä yksinäiseksi (Kouluterveyskysely), tavoite: osuus vähenee	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi ja opiskeluhuollon palveluiden palveluvastaava
		Ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta (NEET) suorittamassa olevat 18-24 –vuotiaat, % ikäluokasta (HYTE-kerroin), tavoite: osuus vähenee	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34 –vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (HYTE-kerroin), tavoite: määrä ei kasva	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Opiskelu- ja työelämän ulkopuolella olevien terveystarkastusten määrä (OAA61, ikärajaus), tavoite: tehtyjen tarkastusten määrä kasvaa	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi ja terveysasemapalveluiden tulosityksikköpäällikkö
		Tehty sosiaaliseen raportointiin perustuva tiedonkeruu nuorten syrjäytymiseen liittyvistä sosiaalisista ilmiöistä, kyllä/ei	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palveluvastaavat
	Vahvistetaan nuorten ja heidän perheidensä varhaista tukea	Hyvinvointialueen nuorten varhaisen tuen palvelut kuvattu hyvinvointitarjottimelle, kyllä/ei	PTV-ylläpitäjät ja kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
	Vahvistetaan palveluiden välistä monialaista yhteistyötä	Tunnistetaan nuorten syrjäytymisen ennaltaehkäisyn kannalta oleelliset palvelut ja toimijat, ja kuvataan tarvittavat yhdyspinnat, kyllä/ei	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosityksikköpäällikkö
		Luotu yhteistyörakenteet kuntien nuorisotyön kanssa kyllä/ei	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden tulosityksikköpäällikkö

Tavoite	Toimenpide	Seuranta	Vastuutaho
Lapsiperheiden mielenterveyden edistäminen	Lasten, nuorten ja vanhempien mielenterveyden edistäminen otetaan huomioon kaikissa lasten, nuorten ja perheiden palveluissa	Kaikissa lasten ja nuorten palveluiden toimintasuunnitelmissa on kuvattu lapsiperheiden mielenterveyttä edistävät toimenpiteet osana omaa toimintaa, kyllä/ei	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palveluvastaavat
		Ohjattujen omahoitojen (IHZ19) määrä/vuosi koulu- ja opiskeluhuollossa ja neuvolassa, tavoite >15 kpl/vuosi	Neuvolapalveluiden ja opiskeluhuollon palveluiden palveluvastaavat
		Korkea positiivinen mielenterveys (kouluterveyskysely)	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi ja opiskeluhuollon palveluiden palveluvastaava
		Kohtalainen tai vaikea ahdistuneisuus (kouluterveyskysely)	
	Tuetaan arjen rytmiä ja rutiineja tarjoamalla tietoa ja tukea	Hyvinvointialueen järjestämät koulutukset tai tapahtumat lapsille, nuorille ja perheille, tilaisuuksien määrä ja osallistujamäärät/vuosi	Lasten, nuorten ja perheiden palveluiden johtoryhmä
		4-vuotiaiden terveystarkastuksista poisjäävien tuen tarpeen selvittäminen, tavoite: tuen tarve selvitetty vähintään 70 % poisjääneistä	Neuvolapalveluiden palveluvastaava
		8. luokan terveystarkastusten peittävyys ja poisjääneiden tuen tarpeen selvitys, tavoite: tuen tarve selvitetty vähintään 70 % poisjääneistä	Opiskeluhuollon palveluiden palveluvastaava
	Kehitetään matalan kynnyksen mielenterveyspalveluiden tavoitettavuutta	Toteutettu viestintäkampanja lasten ja nuorten mielenterveyden teemoista (sis. hoidon porrastus asukasnäkökulmasta), kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi yhdessä viestinnän ja lasten, nuorten ja perheiden palveluiden kanssa
		Hyvinvointialueen mielenterveyden matalan kynnyksen palvelut kuvattu hyvinvointitarjottimelle, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		HyväDigin mielenterveys- ja päihdechatin 13-16-vuotiaiden ja 17-23-vuotiaiden asiakasmäärät (vuosivertailu)	Lasten ja nuorten psykososiaalisten palveluiden palveluvastaava

Lastensuojelu

Lastensuojelun tehtävä ja resurssit

Lastensuojelun tarkoituksena on turvata lapsen oikeus turvalliseen kasvuympäristöön, tasapainoiseen ja monipuoliseen kehitykseen sekä erityiseen suojeluun.

Lastensuojelulaki ([417/2007, avautuu selaimessa](#)) määrittelee lastensuojelun laajasti ehkäisevästä lastensuojelusta lapsi- ja perhekohtaiseen lastensuojeluun.

Ehkäisevällä lastensuojelulla tarkoitetaan lasten ja nuorten hyvinvoinnin edistämiseen liittyviä toimia, joiden tarkoituksena on ehkäistä varsinaista lastensuojelun tarvetta. Tavoitteena on tarjota apua ja tukea riittävän varhain ja ehkäistä ongelmien syntymistä ja niiden pahenemista.

Velvollisuus järjestää ehkäisevää lastensuojelua kuuluu hyvinvointialueen lisäksi kunnille. Ehkäisevää lastensuojelua on muun muassa erityinen tuki, jota annetaan opetuksessa, nuorisotoimessa ja päivähoidossa. Hyvinvointialueen vastuulla on sosiaali- ja terveystalveissa tehtävä ehkäisevä lastensuojelu.

Itä-Uudenmaan hyvinvointialueella lastensuojelu on osa lasten, nuorten ja perheiden palveluiden palvelukokonaisuutta.

Lastensuojelua toteutetaan alueellisesti läntisen, keskisen ja itäisen alueen lastensuojelun tiimeissä sekä alueen yhteisessä jälkihuollon tiimissä.

Lastensuojelussa työskentelee yhteensä kolme johtavaa sosiaalityöntekijää, 18 sosiaalityöntekijää ja kahdeksan sosiaaliohjaajaa.

Seuraavilla sivuilla esitellään lastensuojeluun liittyvät universaalit, varhaisen tuen ja korjaavat palvelut (palvelujärjestelmä).

Universaalit palvelut

Neuvolapalvelut

Neuvola tukee lapsiperheitä ja vanhempia vanhemmuudessa aina raskausajasta asti.

Neuvolapalveluihin kuuluvat äitiysneuvola, lastenneuvola, kotiin vietävät palvelut ja perhevalmennus.

Opiskeluhoolto

Opiskeluhoollon tavoitteena on, että oppilas voi hyvin koko kouluajan. Opiskeluhoollossa seurataan lapsen kasvua ja kehitystä. Nuori saa sieltä myös tukea henkiseen hyvinvointiin ja itseluottamukseen.

Opiskeluhooltoon kuuluvat kouluterveydenhoolto sekä psykologi- ja kuraattoripalvelut.

Perheoikeudelliset palvelut

Perheoikeudellinen yksikkö auttaa esimerkiksi vanhemmuuden selvittämisessä, erilaisten sopimusten tekemisessä esimerkiksi erotilanteessa, huoltajuuden asioissa ja adoptiossa.

Varhaisen tuen palvelut

Kasvatus- ja perheneuvonta

Kasvatus- ja perheneuvonta auttaa alle 18-vuotiaita lapsia ja nuoria sekä heidän perheitään. Kasvatus- ja perheneuvonnasta saa ohjausta, neuvontaa ja keskusteluapua liittyen esimerkiksi lapsen kasvatukseen ja kehitykseen tai vanhemmuuteen.

Perhetyö

Perhetyössä saa apua perheohjaajalta. Perhetyö auttaa esimerkiksi vanhemmuudessa, perheen vuorovaikutuksessa ja arjen hallinnassa.

Lapsiperheiden kotipalvelu

Kotipalvelu tarkoittaa erilaisia palveluita, joita voidaan tuoda kotiin. Kotipalvelu auttaa perhettä selviämään vaikeista tilanteista. Kotipalvelua tarjotaan silloin, kun perheessä on alaikäisiä lapsia ja perhe tarvitsee tukea esimerkiksi lastenhoidossa, vanhemmuudessa tai kodin hoidossa. Lapsiperheille voidaan myöntää myös palveluseteli esimerkiksi siivouspalveluun.

Lapsiperheiden sosiaalityö

Lapsiperheiden sosiaalityö auttaa perheitä vaikeissa tilanteissa. Lapsiperheiden sosiaalityö auttaa, jos perheessä on haasteita esimerkiksi lasten, kasvatuksen tai päihteiden kanssa. Yhteistyötä tehdään esimerkiksi koulujen ja päiväkotien kanssa.

Lapsiperheiden asiakasohjaus

Lapsiperheiden asiakasohjaus vastaa sosiaalipalveluihin liittyviin kysymyksiin. Yhteydenoton syy voi olla esimerkiksi kriisi perheessä, taloudelliset haasteet, huoli riippuvuuksista tai väkivallasta tai lapsen vaikeudet kotona tai koulussa.

Korjaavat palvelut 1/2

Tehostettu perhetyö

Lastensuojelun perhetyö alkaa lastensuojelun sosiaalityöntekijän suunnitelman kautta ja on tukena, kun lapsi on lastensuojelun asiakas.

Lasten ja nuorten mielenterveyspalvelut

Zemppi toteuttaa nuorten mielenterveys- ja päihdehoitoa. Zemppi auttaa 13–21- vuotiaita nuoria, joilla ei ole opiskelija- tai työterveyshuoltoa, tai sieltä saatava apu ei riitä. Zempissä tehdään hoidon tarpeen arvio ja ohjataan oikeaan palveluun.

Lastensuojelun avohuolto

Avohuollon tarkoituksena on edistää ja tukea lapsen myönteistä kehitystä sekä tukea ja vahvistaa vanhempien, huoltajien ja lapsen hoidosta ja kasvatuksesta vastaavien kasvatuskykyä ja –mahdollisuuksia. Avohuollon tukitoimet ovat aina ensisijaisia huostaanottoon ja sijaishuoltoon nähden. Avohuollon tukitoimia on järjestettävä viipymättä, kun lastensuojelun tarve on havaittu. Avohuollon tukitoimet järjestetään mahdollisuuksien mukaan yhteistyössä lapsen sekä hänen vanhempien ja huoltajien kanssa.

Korjaavat palvelut 2/2

Lastensuojelun sijaishuolto

Lapsen sijaishuollolla tarkoitetaan huostaanotetun, kiireellisesti sijoitetun tai lastensuojelulain 83 §:ssä tarkoitetun väliaikaisen määräyksen nojalla sijoitetun lapsen hoidon ja kasvatuksen järjestämistä kodin ulkopuolella. Sijaishuoltoa voidaan toteuttaa joko perheessä tai laitoksessa.

Lastensuojelun laitoshoido

Alva-talo: Alva-talo on tarkoitettu 13-17 -vuotiaille joko kiireellisesti sijoitetuille tai avohuollon tukitoimenpiteenä sijoitetuille nuorille. Alva-talo toimii vastaanottoyksikkönä. Työskentelyn tavoitteena on arvioida ja selvittää sijoitetun nuoren tilannetta kokonaisvaltaisesti.

Lastensuojelun jälkihuolto

Jälkihuollolla tarkoitetaan sijaishuollon tai pitkän avohuollon sijoituksen päättymisen jälkeen tarjottavaa kokonaisvaltaista tukea lapselle tai nuorelle. Jälkihuoltoa on muun muassa nuorelle tarjottava sosiaaliohjaus, aikuisuuden ja itsenäistymisen tukeminen, opiskelujen ja työelämään sijoittumisen tukeminen. Jälkihuolto päättyy viimeistään nuoren täyttäessä 23 vuotta tai kun lastensuojelun asiakkuuden päättymisestä on kulunut viisi vuotta.

Lastensuojelun tarve 1/2

Nuorten hyvinvoinnissa ja terveyskäyttäytymisessä on alueella haasteita. Nuoret kokevat terveydentilansa maan heikoimmaksi.

Nuorten ahdistuneisuuskokemukset ovat maan keskitasoa yleisempiä ja ahdistuneisuus on yleisin syy hakeutua nuorten mielenterveys- ja päihdepalveluyksikkö Zemppiin.

Lasten ja nuorten huumekekeilut, alkoholin ja tupakkatuotteiden käyttö sekä nuorten viikoittainen rahapelaaminen ovat maan yleisimpiä.

Väkivaltakokemukset ovat yleisiä. Itä-Uudenmaan ala- ja yläkouluikäisistä vanhempien tai muiden huolta pitävien aikuisten toteuttamaa fyysistä väkivaltaa on kokenut useampi kuin maassa keskimäärin ja henkisen väkivallan kokemukset ovat vieläkin yleisempiä ja niitä esiintyy myös toisen asteen opiskelijoilla.

Syrjäytymisvaarassa olevien nuorten aikuisten osuus on alueella keskimääräistä suurempi.

Etenkin Itä-Uudenmaan pienemmissä kunnissa huolta herättää lapsiperheiden pienituloisuus ja sen vaikutus lasten ja nuorten hyvinvointiin.

HVA:n omia perhehoitajia on vähän. Alhainen perhehoidon määrä Itä-Uudellamaalla on monen tekijän summa.

Asiakkaita, joilla on sekä vammaispalvelun että lastensuojelun asiakkuus, on suhteessa koko maahan paljon. Nämä perheet tarvitsevat paljon palveluita.

Lastensuojelun tarve 2/2

Neuropsykiatrisesti oireilevien lasten ja nuorten määrä on lisääntynyt (koko maassa), mikä näkyy lastensuojelunkin asiakkaiden palvelutarpeessa.

Vuonna 2024 lastensuojeluilmoituksia tehtiin Itä-Uudellamaalla yhteensä 4010. Eniten lastensuojeluilmoituksia tekevät alueella poliisi ja opetustoimi. Yleisin syy lastensuojeluilmoitukseen vuonna 2025 (6.10.2025) on ollut vanhemman, vanhempien tai kasvatuksesta vastaavan päihteiden käyttö (n. 14 %). (IU HVA lastensuojelun tilastot 2025.)

Lasten ja nuorten hyvinvoinnin ja terveyden tilasta voi lukea tarkemmin Itä-Uudenmaan hyvinvointialueen verkkosivuilta löytyvästä [alueellisesta laajasta hyvinvointikertomuksesta ja vuosiraportista 2024 \(avautuu selaimessa\)](#).

Itä-Uudenmaan lastensuojelu pähkinäkuoressa (0-17 –vuotiaat)	Lukumäärät vuonna 2024	Muutos edelliseen vuoteen	Osuus 0-17 –vuotiaista itäuusimaalaisista (vrt. koko maa)
<u>Kiireellisesti vuoden aikana sijoitettuna olleet 0-17-vuotiaat (avautuu selaimessa)</u>	41	 -10	0,2 % (0,5 %)
<u>Huostassa vuoden aikana olleet (avautuu selaimessa)</u>	119	 +7	0,6 % (1,0 %)
<u>Kodin ulkopuolelle sijoitetut (avautuu selaimessa)</u>	173	 +1	0,9 % (1,6 %)
<u>0-17-vuotiaat lapset, joista on tehty lastensuojeluilmoitus (avautuu selaimessa)</u>	1 935	 +58	9,6 % (10,7 %)
<u>Lastensuojelun avohuollon asiakkaat vuoden aikana (avautuu selaimessa)</u>	426	 -14	2,2 % (3,4 %)
<u>Lastensuojeluilmoitukset (kaikki) (avautuu selaimessa)</u>	3 899 lastensuojeluilmoitusta	 +61	

Lastensuojelun kehittämiskohteet

Tavoite	Toimenpide	Seuranta	Vastuutaho
Lastensuojelun palveluilla on selkeät asiakaskohtaiset tavoitteet ja palveluiden vaikuttavuutta seurataan	Jokaiselle asiakkaalle tehdään asiakassuunnitelma ja siihen kuuluvat palvelusuunnitelmat ja niiden toteutumista seurataan.	Tehdyt palvelusuunnitelmat ja asiakassuunnitelmat > tavoite: suunnitelmien peittävyys 100 % asiakkaista	Lastensuojelun palveluvastaava ja lähiesihenkilöt
Perhehoidon osuus myönnettyistä palveluista kasvaa	Koulutetaan hyvinvointialueen omia perhehoitajia. Vakiinnutetaan perhehoidon koordinaattorin toiminta.	Perhehoidon sijoitusten osuus sijaishuollossa olevista lapsista > tavoite: 51 % (taso koko maassa keskimäärin)	Lastensuojelun palveluvastaava ja lähiesihenkilöt

Työikäisten hyvinvointi- suunnitelma

**Painopiste:
Työikäisen väestön hyvä työ- ja
toimintakyky**

Työikäisten elintavat aiheuttavat huolta Itä-Uudellamaalla. Yli puolet yli 20-vuotiaista liikkuu terveysliikuntasuosituksiin nähden liian vähän ja diabetekseen liittyviä käyntejä on Itä-Uudellamaalla enemmän kuin koko maassa keskimäärin.

Päihteet, riippuvuudet ja lähisuhdeväkivallan kokemukset ovat riskinä mielenterveyden heikkenemiselle. Työikäisten psyykinen kuormittuneisuus on lisääntynyt ja etenkin korkeasti koulutetut kokevat enenevässä määrin etteivät jaksaa työskennellä eläkeikään asti.

Työttömyys ja taloudelliset haasteet heikentävät asukkaiden hyvinvointia ja lisäävät palveluiden tarvetta. Elintapaohjausta, työttömien terveystarkastuksien prosessia ja neljän tuulen toimintamallia kehitetään työikäisten hyvinvoinnin edistämiseksi.

Tavoitteet ja toimenpiteet työikäisten hyvinvoinnin edistämiseksi

Tavoite	Toimenpide	Seuranta	Vastuutaho
Mielenterveyden edistäminen	Vahvistetaan monialaista yhteistyötä (palveluohjaus)	Hyvinvointialueen mielenterveys- ja päihdepalvelut on kuvattu hyvinvointitarjottimelle, kyllä/ei	PTV-ylläpitäjät ja kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		HyVä-digin mielenterveys- ja päihdechatin työikäisten yhteydenottomäärät	HyVä- digin palveluvastaava
	Toteutetaan puheeksiottoa ja varhaista tukea systemaattisesti työikäisten palveluissa	Työikäisten palvelutarpeen arvioinnin prosesseissa on systemaattisesti mukana neljän tuulen mallin mukainen ja hyvinvointia tukevien elintapojen puheeksiotto, kyllä/ei	Työikäisten palveluiden palveluvastaavat
		Kokemusasiantuntijoiden käyttömäärät työikäisillä, tavoite: määrä kasvaa	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Terapianavigaattorin psyykkisen hyvinvoinnin mittari (EPO-1) vastaajan kokemus omasta voinnistaan, tavoite: arvolla 3 ja 4 vastaajien osuus lisääntyy	Mielenterveys- ja päihdepalveluiden terapiakoordinaattori
	Viestitään mielen hyvinvoinnin edistämisen keinoista	Toteutettu viestintä hyvinvointitarjottimesta alueen työterveyshuolloille, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Hyvinvointialueen mielenterveyttä tukevista palveluista viestitty, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi yhdessä työikäisten palveluiden ja viestinnän kanssa

Tavoite	Toimenpide	Seuranta	Vastuutaho
Työ- ja toimintakyvyn tukeminen alueellisessa yhteistyössä	Vahvistetaan työllisyyden edistämisen palveluketjujen toimivuutta	Työttömien toteutuneiden terveystarkastusten osuus suhteessa työttömien kokonaismäärään (HYTE-kerroin)	Terveysasemapalveluiden tulosityksikköpäällikkö
		Ei työssä, koulutuksessa eikä asevelvollisuutta (NEET) suorittamassa olevat 18-24 –vuotiaat, % ikäluokasta (HYTE-kerroin)	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Mielenterveyshäiriöiden vuoksi työkyvyttömyyseläkettä saavat 18-34 –vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä (HYTE-kerroin)	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Opiskelu- ja työelämän ulkopuolella olevien terveystarkastusten määrä (OAA61, ikärajaus 15-24-vuotiaat), tavoite: määrä kasvaa	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi ja terveysasemapalveluiden tulosityksikköpäällikkö
		Hyvinvointialueen työttömän terveystarkastus sekä työ- ja toimintakykyarvio prosessit kuvattu (IMS), kyllä/ei	Yhteisten terveyspalveluiden tulosityksikköpäälliköt ja työikäisten palveluiden tulosityksikköpäällikkö
		Hyvinvointialueen työn, toimeentulon ja asumisen palvelut on kuvattu hyvinvointitarjottimelle, kyllä/ei	PTV-ylläpitäjät ja kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Työllisyyden edistämisen alueelliset ja sisäiset verkostot tunnistettu ja kuvattu, kyllä/ei	Työikäisten sosiaalipalveluiden palveluvastaava
	Tuetaan työkykyisten työ- ja toimintakykyä	Kohdennettu viestintäkampanja työ- ja toimintakyvyn ylläpitämisestä, tavoite teema 1x vuodessa	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi ja viestintä
		Toteutettu viestintä hyvinvointitarjottimesta Itä-Uudenmaan alueella toimiville työterveyshuolloille, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Itsensä täysin tai osittain työkyvyttömäksi kokevien osuus (%) 20-74-vuotiaat	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
	Tunnistetaan tuen tarpeessa olevat kohderyhmät ja edistetään elintapoja kohdennetusti	Työote-mallin käyttöönottoon liittyvään verkostotoimintaan osallistuttu/ei osallistuttu	Yhteisten terveyspalveluiden vastuualuejohtaja
		Toteutettu kohdennettu viestintä terveellisistä elintavoista esimerkiksi maahanmuuttajille ja työttömille, kyllä/ei - Raportointi kohderyhmistä	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi yhdessä viestinnän ja elintapaohjauksen työryhmän kanssa

Tavoite	Toimenpide	Seuranta	Vastuutaho
Terveellisten elintapojen ja arjen turvallisuuden edistäminen	Edistetään viestinnän keinoin terveellisiä elintapoja ja arjen turvallisuutta	Terveellisten elintapojen ja arjen turvallisuuden viestintä huomioitu HYTE-viestinnän vuosikellossa, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi yhdessä viestinnän ja pelastustoimen kanssa
		Hyvinvointialueen ravitsemus-, liikunta-, uni-, päihde-, luonto- sekä kulttuuriaiheiset palvelut on kuvattu hyvinvointitarjottimelle kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi ja elintapaohjauksen työryhmä
	Toteutetaan elintapojen ja arjen turvallisuuden puheeksiottoa ja varhaista tukea työikäisten palveluissa	Alkoholin käytön puheeksiotto ja kirjaaminen (AUDIT ja AUDIT-C) toteutuu systemaattisesti terveyspalveluiden prosesseissa, kyllä/ei	Yhteisten terveyspalveluiden tulosityksikköpäälliköt ja neuvolapalveluiden palveluvastaava
		Alkoholinkäytön mini-intervention toteutuminen, kun juomiseen liittyy haitta tai haittariski (HYTE-kerroin)	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		DM2 riskissä oleva tunnistetaan ja diagnoosit kirjataan ohjeiden mukaisesti, koodit: R73, R73.0, R73.9 tai O24.4 tai käyntisyyllä W8	Yhteisten terveyspalveluiden tulosityksikköpäälliköt ja neuvolapalveluiden palveluvastaava
		Elintapaneuvonnan toteutuminen tyypin 2 diabetesriskissä oleville Käypä hoito –suosituksen mukaisesti (HYTE-kerroin)	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Tupakka- ja nikotiinituotteiden puheeksioton, mini-intervention ja nikotiinivieroituksen toteutuminen terveysasemapalveluissa, toimenpidekoodien IHA11, IHA 22 ja IHA30 määrät	Yhteisten terveyspalveluiden tulosityksikköpäälliköt
		Lähisuhdeväkivallan avainhenkilökoulutus toteutetaan vuosittain (kyllä/ei) ja koulutettujen avainhenkilöiden määrä kasvaa	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
	Kehitetään palveluiden saavutettavuutta ja palveluohjausta	DM2 riskissä olevan elintapaohjauksen prosessi kuvattu (IMS), kyllä/ei	Terveysasemapalveluiden tulosityksikköpäällikkö
		Elintapaohjauksen käsikirja käytössä terveysasemapalveluissa, % työntekijöistä (toteutettu palautekysely)	Terveysasemapalveluiden terveyden edistämisen koordinaattori
		Hyvinvointitarjottimen käyttömäärät ja palaute	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi

Ikääntyneen väestön hyvinvointi- suunnitelma

Painopiste:

**Ikääntyneiden kotona asumisen ja
turvallisen arjen tukeminen**

Ikääntyneiden osuuden väestöstä ennustetaan tulevaisuudessa kasvavan. Itä-Uudellamaalla 93,7 % yli 75-vuotiaista asuu kotona.

Toimintakykyä uhkaavia alueellisia ilmiöitä ovat kaatumisista johtuvat lonkkamurtumat ja alkoholin liikakäyttö. Lähisuhdeväkivallan kokemuksia esiintyy myös ikääntyneellä väestöllä. Ikääntyneet kokevat turvattomuutta ja epävarmuutta tulevaisuudesta.

Omaishoitajat tarvitsevat lisää tietoa terveystarkastuksista ja vertaistukitoiminnasta.

Kotihoidon ja ympärivuorokautisen asumisen asiakkaiden osallisuutta tulisi edistää.

Ikääntyneen väestön hyvinvointisuunnitelma

Hyvinvointialueen on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi osana sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä annetun lain 7 §:n 3 momentissa tarkoitettua hyvinvointikertomusta ja -suunnitelmaa.

Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä sekä arvioitava ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä.

Edellä kuvattuihin suunnitelmiin on sisällytettävä ikääntyneen väestön asumista koskevien tarpeiden ennakointi sekä niitä vastaavan asumisen kehittäminen.

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista 5 § ([980/2012, avautuu selaimessa](#))

Tavoitteet ja toimenpiteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin edistämiseksi

Tavoite	Toimenpide	Seuranta	Vastuutaho
Yksinäisyyden vähentäminen ja osallisuuden vahvistaminen	Kehitetään jalkautuvaa ja etsivää työtä	Asiakasohjauksen jalkautuminen etsivään lähityöhön, tavoite: ikääntyneiden palveluiden työntekijän mukana olo etsivässä lähityössä toteutuu kerran kuukaudessa	Ikääntyneiden asiakasohjaus
		Itsensä yksinäiseksi tuntevien osuus (%) 65 vuotta täyttäneet ja (%) 75 vuotta täyttäneet, tavoite: osuus vähenee	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
	Toteutetaan puheeksiottoa kaikissa kohtaamisissa	Mitä sinulle kuuluu? -kortti otettu käyttöön ikääntyneiden palveluissa, kyllä/ei	Ikääntyneiden palveluiden palveluvastaavat
		Osana perehdytystä neljän tuulen –koulutuksen käyneiden määrä suhteessa uusien työntekijöiden määrään, tavoite: kaikki uudet työntekijät käyvät perehdytyksen	Ikääntyneiden palveluiden palveluvastaavat
		Ikääntyneiden palveluiden asiakkaiden kokema yksinäisyys, % palvelun asiakkaista (RAI-tiedot), tavoite: osuus vähenee	Ikääntyneiden palveluiden yksiköiden esihenkilöt
		Ikääntyneiden palveluiden asiakkaiden osallistuminen RAI-arvion tekoon (% palvelun asiakkaista) (RAI-tiedot), tavoite: osallistuneiden osuus yli 50 %	Ikääntyneiden palveluiden yksiköiden esihenkilöt
	Hyödynnetään järjestyhteistyötä ja vertaistoimintaa palveluiden tukena	Järjestöjen kumppanuuspöydän avoin teemaverkosto (vammaisjärjestöt, potilas- ja sairausjärjestöt sekä ikäihmisten järjestöt) toiminut hyvinvointialueen palveluiden tukena, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Viestitty ikääntyneiden palveluille kokemusasiantuntijatoiminnasta, kyllä/ei; Kokemusasiantuntijoiden käyttömäärät yli 65-vuotiailla asiakkailla, tavoite: määrä kasvaa	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Ikääntyneiden yksinäisyyden vähentämiseen ja osallisuuden vahvistamiseen kohdennetaan järjestöavustuksia, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi

Tavoite	Toimenpide	Seuranta	Vastuutaho
Toimintakyvyn tukeminen	Vahvistetaan yhteistyötä kuntien liikunta- ja kulttuuripalveluiden kanssa	Yhteistyön tavoitteet ja rakenteet määriteltä, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Hyvinvointialueen vastuutahot ja kuntien vastinparit nimetty, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Yli 65-vuotiaiden liikuntaneuvontalähetteiden määrät, tavoite: määrä lisääntyy	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Luotu kulttuurisen vanhustyön tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvointialueen ikääntyneiden palveluissa, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
	Vahvistetaan puheeksiottoa ja varhaista tukea sekä ikääntymisen ennakointia	Alkoholinkäytön mini-intervention toteutuminen, kun juomiseen liittyy haitta tai haittariski (HYTE-kerroin)	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Alkoholia liikaa käyttävien osuus (AUDIT-C) (%), 65 vuotta täyttäneet, tavoite: osuus vähenee	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Tehtyjen 65 vuotta täyttäneiden hyvinvointitarkastusten määrät	Terveysasemapalveluiden terveyden edistämisen koordinaattori
		Järjestettyjen Miten ikääntymistä voi ennakoida –luentojen määrä/vuosi	Ikääntyneiden palvelut ja kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Hyvinvointialueen ikääntyneiden varhaisen tuen palvelut kuvattu hyvinvointitarjottimelle, kyllä/ei	PTV-ylläpitäjät ja kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
	Edistetään kodin ja lähiympäristön turvallisuutta laaja-alaisesti	Lonkkamurtumat 65 vuotta täyttäneillä, % vastaavan ikäisestä väestöstä (HYTE-kerroin); tavoite lonkkamurtumien %-osuus vastaavanikäisestä väestöstä $\leq 0,5\%$	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Vammojen ja myrkytysten hoidosta aiheutuvat sairaalahoitojaksot ja/tai sairaalassa hoidetut potilaat (HYTE-kerroin), tavoite: määrä vähenee	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi
		Kaatumisvaarassa olevat ikääntyneiden palveluiden asiakkaat, % palvelun asiakkaista (RAI-tiedot), tavoite: osuus vähenee	Ikääntyneiden palveluiden yksiköiden esihenkilöt
		Luotu turvallisuusviestinnän vuosikello HYTE-PELA-SOTE-yhteistyössä, kyllä/ei	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi yhdessä viestinnän ja pelastustoimen kanssa
		Alueellinen kaatumisen ehkäisyn toimintamalli kuvattu/ei kuvattu	Kaatumisten ehkäisyn ohjausryhmä

Tavoite	Toimenpide	Seuranta	Vastuutaho
Omaishoitajien tuen vahvistaminen	Toteutetaan säännöllistä yhteydenpitoa omaishoitajiin ennaltaehkäisyn näkökulmasta	Omaishoidon digihoitopolun asiakasmäärät, tavoite: määrä kasvaa	Ikääntyneiden asiakasohjaus
		Miten hyvin koet jaksavasi hoitotehtävässäsi tällä hetkellä? Asteikko 0-10. Tavoite vastaajien keskiarvo >7. (OHT kysely)	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi ja TKKIO-tiimi
		Omaishoitajavalmennuksiin osallistuneiden määrä, tavoite: määrä kasvaa	Ikääntyneiden asiakasohjaus
		Omaishoitajan tuen prosessi on kuvattu/ei kuvattu Prosessissa huomioidaan säännöllinen ja oikea-aikainen tuen tarpeen arviointi, kyllä/ei	Ikääntyneiden palvelut
	Turvataan omaishoitajien hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta edistävä tuki	Omaishoitajien terveystarkastusmäärät (OAA69), tavoite: määrä kasvaa	Terveysasemapalveluiden tulosityksikköpäällikkö
		Pelastustoimen toteuttamien omaishoitajille suunnattujen turvallisuuskoulutuksien määrä/vuosi	Pelastustoimi
		Oletko käynyt omaishoitajan hyvinvointi- ja terveystarkastuksessa? Tavoite: Kyllä-vastaajien määrä kaikista vastaajista >70 %. (OHT kysely)	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi ja TKKIO-tiimi
		Käytätkö säännöllisesti omaishoitajan lakisääteisiä vapaapäiviä? Tavoite: Kyllä-vastaajien määrä kaikista vastaajista >70 %. (OHT kysely)	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi ja TKKIO-tiimi
		Omaishoitajalle tarjottavan tuen toteutuminen. Asteikko 0-10. Tavoite vastaajien keskiarvo >7. (OHT kysely)	Kehittämispalveluiden HYTE-tiimi ja TKKIO-tiimi
	Vahvistetaan omaishoitajien vertaistukea	Kuvattu kolmannen sektorin omaishoitajien vertaistukiryhmät hyvinvointitarjottimelle, kyllä/ei	PTV-ylläpitäjät ja kehittämispalveluiden HYTE-tiimi

**Elämän mittaista
hyvinvointia.**

